

КАФЕДРА ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ

Балетний репертуар

Освітній ступінь

бакалавр

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

Курс	4
Семестр	7-8

Освітньо-професійна програма

«Диригування : Хорове диригування/Оперно-симфонічне диригування»

Статус

обов'язкова

ECTS	4
Годин	120
Індивідуальні заняття	64
Самостійна робота	56

Форма контролю

Залік

Інформація про викладача:

ПІБ	Голубничий Сергій Володимирович доцент кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського
Профіль викладача	ORCID ID: 0000-0002-8154-0353
e-mail	golubnychyi79@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

В процесі навчального курсу студент формує і вдосконалює техніку симфонічного диригування, розвиває різноманітний світогляд у відтворенні музичного твору, вчиться аналізувати і усвідомлювати партитуру з точки зору виконавського аспекту, знайомиться з широким колом балетного репертуару. Студент вчиться демонструвати результати своєї самостійної роботи і одержує вказівки, що дають йому напрям для подальшого розвитку всебічних виконавських якостей. Заняття будуються так, щоб направляти творчу роботу студента, підказувати йому методи найефективнішого розвитку необхідних диригенту здібностей і якостей – всього того, що робить диригентську техніку активним засобом спілкування і впливу на виконавців.

Мета курсу - опанування специфікою роботи диригента в контексті балетного мистецтва.

Завдання курсу:

- розкрити загальні поняття балетного мистецтва в контексті диригентської майстерності;
- осмислити еволюцію виконавських стилів балетних традицій в історичному зрізі епох;
- усвідомити форми та методи роботи диригента з балетним матеріалом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні поняття балетного мистецтва в контексті диригентської майстерності;
- еволюцію виконавських стилів балетних традицій в історичному зрізі епох;
- форми та методи роботи диригента з балетним матеріалом.

вміти:

- аналізувати систему понятійного апарату балетного мистецтва в контексті диригентської діяльності;
- творчо переосмислювати і застосовувати у власній професійній діяльності особливості стильових концепцій балетної практики;
- застосовувати практично форми та методи роботи диригента з балетною трупю.

У процесі формування диригента балетної трупи передбачаються наступні форми роботи:

- диригування творів балетного репертуару в класі
- диригування в оперній студії (на сценічних репетиціях під фортепіано, на оперних репетиціях з оркестром);
- вивчення досвіду репетиційної та виконавської роботи шляхом відвідування репетицій балетної трупи, балетних вистав оперних театрів.

Перелік тем

Тема № 1. Балет – історіографія питання

Тема № 2. Вивчення балетної термінології

Тема № 4. Балетний репертуар XVIII століття – формування жанрових ознак

Тема № 5. Балетний репертуар Франції

Тема № 6. Балетний репертуар романтичного періоду – італійська школа

Тема № 7. Романтичні тенденції французького балетного мистецтва

«Коппелія» (Л. Деліб), «Шопеніана» (Ф. Шопен).

Тема № 8. Французька «шістка» - приклад новаторських тенденцій у балетному репертуарі

Тема № 9. Е.Станкович, М. Скорульський – сучасні українські мистецько-балетні традиції

Форми та технології навчання

Дисципліна «Балетний репертуар» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» Вокального та диригентського факультету Академії складається з індивідуальних занять та годин для самостійної роботи, а також включає концертні (публічні) виступи для набуття виконавського сценічного досвіду.

Навчальні ресурси

Нотний матеріал відповідно до балетного репертуару, музикознавча та методична література за фахом представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії,

інтернет-ресурси. Репетиційні приміщення в навчальних аудиторіях, концертних залах Академії надається для проведення занять, репетицій та концертних виступів відповідно розкладу. За умови дистанційного навчання під час карантину або форс мажорних обставин, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали студенти можуть знаходити на сайті бібліотеки Академії <http://lib.knmau.com.ua>.

Методи контролю

Наприкінці 8 семестру студенти проходять підсумкову атестацію у вигляді заліку, сутність якого полягає у перевірці набутих знань і сформованих навичок в опануванні майстерності диригента балетною виставою. Підсумковий контроль складається з двох частин: практичної – задачі творчої програми (або уривків з балетної вистави) та теоретичної – колоквіуму.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування балетних вистав з метою визначення принципів формування репертуарної політики.	15
2.	Відвідування індивідуальних занять	25
3.	Самостійна робота	10
4.	Залік (показ творчої програми)	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–А– відмінно

Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань, особистий творчий внесок у створення художнього образу та драматургії музичного твору. Вичерпна і розгорнута відповідь на питання колоквіуму з аналізом сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців.

82–89–В– добре

Демонстрація якісного рівня виконання практичних завдань, навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору. ґрунтовна відповідь на питання колоквіуму з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних митців.

74–81–С– добре

повна відповідь на питання колоквіуму з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних митців. Демонстрація достатнього рівня виконання практичних завдань, навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору.

64–73–D– задовільно

відповідь на питання колоквіуму в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача.

Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань, навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору.

60–63–Е– задовільно відповідь на питання колоквиуму в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань, граничних навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання) відповідь на питання колоквиуму в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань, недостатня сформованість навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору.

0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) відповідь на питання колоквиуму на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань, відсутність навичок створення художнього образу та драматургії музичного твору.

Інклюзивне навчання

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта

Впродовж вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у концертних, просвітницьких та культурно-виховних заходах, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

Рекомендована література

1. Венедиктов Л.М. Академік оперного мистецтва (Про діяльність В.С.Тольби) // Виконавські школи вищих навчальних закладів України:Зб. Ст.. – К.: Київська держ. консерваторія імені П.І.Чайковського, 1990
2. Вірановський Г. Музично-теоретичні системи. –К.: Музична Україна, 1978
3. Володимир Рожок – «Степан Турчак», Либідь, 2013р.
4. Грінченко О. Історія української музики – К., 1922.
5. Гулеско І.І. «Реквієм» Моцарта (До проблеми відродження старовинних жанрів): Навчальний посібник. –Харків, 1998
6. диригентської майстерності”. – К.: Музична Україна, 1980.
6. Завадинський Д. - “Вибір тактових схем - Питання диригентської

7. Завадинський Д. Вибір тактових схем // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980
8. Іконник В.М. “Культура інтонації”. К.: Рукопис, 1969.
9. Історія української музики: в 6 т. – К.: Наукова думка, 1989 –т. 1-2; 1990 –т.3; 1992 –т.4
10. Історія української музики: У 4 т. – К., 1989, 1990, 1992.
11. Канерштейн М. Про методику навчання диригентів // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980
12. Колеса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності //Українська музика. – К.: Музична Україна, 1972
13. Колеса М. Основи техніки диригування. –К.: Держвид., 1960
14. Кофман Р. Виховання диригента: Психологічні особливості. – К.: Музична Україна, 1986.
15. Москаленко В. До визначення поняття «Музичне мислення» // Українське музикознавство. – Вип.. 28. – К.: НМАУ, 1998
16. Рожок В. Стефан Турчак (до проблеми творчого методу диригента) // Наук.вісник НМАУ імені П.І.Чайковського. Музичне виконавство. – Вип.. 2. – К., 1999
17. Тольба В.С. – “Проблеми виконавства, Питання диригентської майстерності”. К.: Музична Україна, 1980.
18. Charles Munch – “I Am A Conductor” , Oxford University Press (January 1, 1955).
19. Richard Osborne – “Herbert Von Karajan: A life in Music”, Northeastern University Press; 1st Edition (March 30, 2000).
20. Daniel Barenboim – “A life in Music”, Arcade; 1st edition (August 1, 2013).
21. Leonard Bernstein – “The Joy of Music”, Amadeus; Illustrated edition (December 1, 2004).
22. Ernest Ansermet – “Les fondements de la musique dans la conscience humaine et autres ecrits”, French edition, Mass Market Paperback, November 20, 1989.
23. Harvey Sachs – “Toscanini Musician of conscience”, Liveright; 1st Edition (June 27, 2017).
24. Felix Weingartner – “On the Performance of Beethoven’s Symphonies and Other Essays”, Dover Publications; Reprint edition (October 26, 2004).
25. Закарія Хуродзе – “У симфонічному світі”, Тбілісі, АТ “Комбінат друкованого слова”, 1999.
26. Hector Berlioz – “Les soirées de l’orchestr”, Kindle Edition (French Edition), March 30, 2011.